

i Udlandet blev gjorte op, dette, at vi i 1891 havde 8 Mill. Kr. til gode, at vi i 1899 skyldte 223 Mill. Kr. og i 1907 ikke mindre end 526 Mill. Kr. til Udlandet. Det er Tal, som, synes jeg, skræmme, ja, næsten forfærde, og det er trist, at vi paa den Maade mere og mere blive økonomisk afhængige af Udlandet.

At dette i et givet Tilfælde ogsaa har hindret os i vor fri Bevægelse paa Lovgivningens Omraade, er jo kendt nok. Jeg siger her til Forslaget om en Stempelkat paa Vin. Nu kan man mene om dette Forslag, hvad man vil, jeg skal ikke her udæske til nogen Diskussion om dette Forhold, men eet synes det mig, vi burde kunne være enige om, nemlig, at de Afgørelser, vi her skulle træffe, de Kampe, vi her skulle udfægte med hinanden, burde ikke kunne paavirkes af Udlandets Kapitalister.

Naar jeg ser noget mørkt paa dette Forhold, er det, fordi jeg ser Hovedfejlen i en Svaghed i vor Folkekarakter. Vi ere for lidt af et sparende Folk, vi leve i alle Samfundslag noget over Evne, den gammeltdags Sparsommelighed er paa Retour. I Landbefolkningen er Sparsommeligheden maaske størst og mest fremtrædende, men ogsaa her er den stærkt paa Retour, og den Slægt, som kommer, lader i langt højere Grad rulle end den Slægt, der er ved at forsvinde. Her kunde vi sikkert trænge til en Strømkæntning, men hvem kan vende Strømmen?

Vi kunne selvfølgelig gennem vor Finansstyrelse søge at foregaa med et godt Eksempel, og vi kunne navnlig gennem vor Lovgivning gøre et Forsøg paa at forhindre den usunde Spekulation og uheldige Kapitalanbringelse, som Aktieselskaber og Banker i de sidste Aar have udfoldet, og jeg vil hilse en saadan Lovgivning med Glæde. Det Kapløb, der har været mellem Bankerne om at drage Kapital til sig, har været i højeste Grad forceret. Jeg skal her nævne nogle ganske faa Tal. I 1895 fandtes der i København 4 Hovedbanker med en Aktiekapital af 75 Mill. Kr. og 5 andre Banker med en Aktiekapital af 5,500,000 Kr. I 1907 var Aktiekapitalen henholdsvis vokset til 153 Mill. og 63 Mill. Kr. Altsaa i 1895 havde de københavnske Banker en samlet Aktiekapital paa 80 Mill. Kr., i 1907 paa 216 Mill. Kr. Og samtidig med at Bankerne ved ny Emissioner stadig overbød hinanden og forøgede Aktiekapitalen, har man overbudt hinanden med Renter af Indlaan, endvidere ved Aabning af ny Filialer, ja ved saa at

sige at forsøge at lægge en Filial næsten i hvert Hjem i Form af Hjemmesparebøsser, Lommesparebøsser, Hjemmets Bank, og hvad det nu hedder altsammen, i Virkeligheden Sugerør, hvorigennem Kapitalen flød rigeligere ind i Bankerne og ind i Spekulationen og gik ud af Sparekasserne til Skade for disse og til Skade i det hele taget for den sunde Forretning. Og hvor blev saa alle disse Millioner af? Ja, det er jo sikkert nok, at de i overvejende Grad ere bundne i det københavnske Byggeri. Det faa vi et Inderblik i ved f. Eks. at se paa, hvordan Antallet af ledige Lejligheder stiller sig her i København. I 1898 var der April Flyttedag kun 540 ledige Lejligheder, i 1907 var der 9,265. Naar der opstaar en Verdenskrise som den, vi i Fjor var Vidne til og fremdeles ere inde i, da kan Danmark selvfølgelig — som det lille Hjul i Verdensmaskineriet, vi ere — hverken standse den eller forblive uberørt af den. Krisen vil vise sine Virkninger ogsaa paa vort Pengemarked. Men en Ting forekommer det mig, at vi burde forskaanes for under en saadan Krise: Dens uheldige Virkninger burde ikke forstærkes og forøges ved usunde Spekulationer herhjemme. Lad os i vor Lovgivning tage Lære af det, der er sket. Og lad os i vor Lovgivning søge at ruste os imod det, der senere kan komme paa dette Omraade. Nationaløkonomerne have jo sagt os, at den Slags Kriser vende regelmæssig tilbage med nogle Aars Mellemrum. Jeg vil da haabe, at vi ved den Lovgivning, vi nu skulle til at tage op, i nogen Grad kunne væbne os mod de fremtidige Kriser.

Jeg kunde ønske til den højtærede Indenrigsminister at rette det Spørgsmaal, hvorvidt Ministeren tænker paa at tage en Lovgivning op til Frigivelse af den københavnske Skatteprocent. Det er et Forhold, som Provinserne føle sig meget brøstholdne ved. At man herinde har et Skattely i Form af den lovbestemte 2½ Procent, bidrager selvfølgelig i allerhøjeste Grad til, at Folk med Kapital flytte fra Provinserne over til København. Det er et Forhold, som i allerhøjeste Grad virker uheldigt, og ogsaa, forekommer det mig, uheldigt for den københavnske Kommunalbestyrelse. Det Styre, man har her inde i København, er jo ingenlunde paa alle Punkter idealt, og det fortjener sikkert paa mange Punkter Kritik. Men saasnart der øves en saadan Kritik, skyder man de 2½ pCt. frem foran sig som et Skjold og siger: Vi kunne ikke komme længere;